EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 19.7.2007
KOM(2007) 431 lopullinen

2007/0146 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välisen takaisinottosopimuksen allekirjoittamisesta

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä

(komission esittämät)

PERUSTELUT

I. Poliittinen ja oikeudellinen kehys

Thessalonikissa 21. kesäkuuta 2003 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin huippukokouksen päätelmissä vakuutettiin, että Montenegron tasavallan, kuten myös muiden Länsi-Balkanin maiden, on tärkeää puuttua laittoman muuttoliikkeen ongelmiin. Huippukokouksessa vahvistettiin myös Länsi-Balkanin maiden tulevaisuudennäkymät Euroopan unionin suhteen. Saman asiakirjan mukaan viisumiasioista käytävä vuoropuhelu riippuu muun muassa laittoman maahanmuuton torjumisesta. Thessalonikissa ilmoitettiin EU:n sitoutuvan neuvottelemaan ja tekemään takaisinottosopimuksen alueen kaikkien maiden kanssa. Lisäksi Montenegron tasavaltaa ja muita Länsi-Balkanin maita kehotettiin toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tällaisten sopimusten tekemisen helpottamiseksi ja niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvosto antoi 13. marraskuuta 2006 komissiolle virallisen valtuutuksen neuvotella takaisinottosopimuksesta Montenegron tasavallan kanssa. Neuvosto vahvisti muiden Länsi-Balkanin maiden kanssa tehtäviä takaisinottosopimuksia koskevat neuvotteluohjeet samana päivänä. Komissio toimitti Montenegron viranomaisille marraskuussa 2006 Euroopan yhteisön ja Montenegron välisen sopimuksen luonnoksen. Neuvottelut aloitettiin 30. marraskuuta 2006, ja ensimmäinen virallinen neuvottelukierros oli Brysselissä 15. joulukuuta 2006. Neuvotteluja käytiin vielä kahdesti Brysselissä samanaikaisesti EY:n ja Montenegron viisumien myöntämisen helpottamista koskevasta sopimuksesta käytyjen neuvottelujen kanssa. Virallisia neuvotteluja valmisteltiin aika ajoin epävirallisissa asiantuntijakokouksissa. Viimeiset viralliset neuvottelut pidettiin 11. huhtikuuta 2007, jolloin sovittiin kaikista jäljellä olevista asioista, kuten sellaisten Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entisten kansalaisten takaisinottamisesta, joille ei ole myönnetty mitään muuta kansalaisuutta. Kummankin osapuolen pääneuvottelijat parafoivat lopullisen sopimustekstin vielä samana päivänä.

Jäsenvaltioille on tiedotettu säännöllisesti (epävirallisten ja virallisten) neuvottelujen etenemisestä ja niitä on kuultu neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

Yhteisön kannalta sopimuksen oikeusperustana on EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan 3 kohdan b alakohta yhdessä sen 300 artiklan kanssa.

Liitteenä olevat ehdotukset muodostavat oikeudellisen välineen sopimuksen allekirjoittamista ja tekemistä varten. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä. Euroopan parlamenttia on kuultava virallisesti sopimuksen tekemisestä EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Sopimuksen tekemistä koskevassa päätösehdotuksessa säädetään sopimuksen käytännön soveltamisessa tarvittavista sisäisistä järjestelyistä. Siinä säädetään muun muassa, että komissio edustaa yhteisöä sopimuksen 18 artiklalla perustettavassa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa. Sopimuksen 18 artiklan 5 kohdan mukaan kyseinen komitea vahvistaa oman työjärjestyksensä. Komissio vahvistaa yhteisön kannan komitean työjärjestykseen samalla tavoin kuin yhteisön aiemmin tekemien takaisinottosopimusten yhteydessä eli kuultuaan asiassa neuvoston nimeämää erityiskomiteaa. Yhteisön kanta sekakomitean muihin päätöksiin vahvistetaan perustamissopimuksen asiaan sovellettavien määräysten mukaisesti.

II. Neuvottelujen tulokset

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asetetut tavoitteet saavutettiin ja että yhteisö voi hyväksyä takaisinottosopimuksen luonnoksen.

Montenegron tasavallan kanssa tehtävän takaisinottosopimuksen luonnos on mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaistettu muiden Länsi-Balkanin maiden kanssa tehtävien takaisinottosopimusten luonnosten kanssa.

Sopimuksen lopullinen sisältö voidaan tiivistää seuraavasti:

- Sopimus jakautuu kahdeksaan jaksoon, joissa on yhteensä 23 artiklaa. Sopimuksessa on lisäksi seitsemän liitettä, jotka muodostavat erottamattoman osan sopimusta, sekä kuusi yhteistä julistusta.

- Sopimuksella vahvistetut takaisinottovelvollisuudet (2–5 artikla) on laadittu täydellistä vastavuoroisuutta noudattaen, ja ne kattavat sekä omat kansalaiset (2 ja 4 artikla) että kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt sekä Montenegron osalta sellaiset Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entiset kansalaiset, joille ei ole myönnetty mitään muuta kansalaisuutta (3 ja 5 artikla).

- Velvollisuus ottaa takaisin oman maan kansalaiset koskee myös entisiä oman maan kansalaisia, jotka ovat luopuneet kansalaisuudestaan tai menettäneet kansalaisuutensa, mutta eivät ole saaneet minkään muun valtion kansalaisuutta.

- Omien kansalaisten takaisinottovelvollisuus kattaa myös perheenjäsenet (ts. puolisot ja naimattomat alaikäiset lapset), joilla on eri kansalaisuus kuin takaisinotettavalla henkilöllä ja joilla ei ole pyynnön esittävässä valtiossa itsenäistä oleskeluoikeutta.

- Velvollisuuteen ottaa takaisin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä (3 artikla) liittyy seuraavat edellytykset: a) kyseisellä henkilöllä on tai oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa tai b) kyseinen henkilö on saapunut laittomasti suoraan pyynnön esittäneen valtion alueelle oleskeltuaan pyynnön vastaanottaneen valtion alueella tai poikettuaan pyynnön vastaanottaneen valtion alueelle. Nämä velvollisuudet eivät koske ilmateitse lentoaseman kautta kulkevia henkilöitä eivätkä myöskään sellaisia henkilöitä, joille pyynnön esittänyt valtio on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan ennen kuin henkilö on saapunut tai sen jälkeen kuin henkilö on saapunut sen alueelle.

- Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entisiä kansalaisia, joille ei ole myönnetty mitään muuta kansalaisuutta käsitellään omana ryhmänään (3 artiklan 3 kohta). Montenegro ottaa heidät takaisin, jos seuraavat kaksi edellytystä täyttyvät: he ovat syntyneet Montenegron alueella ja he asuivat siellä Montenegron itsenäistyessä (27. huhtikuuta 1992). Tähän ryhmään kuuluvien henkilöiden takaisinottoa koskevia erityisehtoja on sovellettu horisontaalisesti kaikissa Länsi-Balkanin maiden kanssa tehdyissä takaisinottosopimuksissa.

- Sekä omien kansalaisten osalta, määräajan umpeutuessa, että kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta Montenegro hyväksyy EU:n

vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten (2 artiklan 4 kohta ja 3 artiklan 4 kohta).

- Sopimuksen III jaksossa (6–9 artikla sekä liitteet 1–6) annetaan takaisinottomenettelyä (takaisinottopyynnön muoto ja sisältö, todisteet, määräajat, siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat) koskevat tekniset määräykset. Menettelyt ovat osin joustavia, koska takaisinottomenettely on tarpeeton, jos takaisinotettavalla henkilöllä on takaisinottavan valtion myöntämä voimassa oleva passi tai jos hän on kolmannen maan kansalainen ja hänellä on takaisinottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa (6 artiklan 2 kohta). Määräaika, jonka kuluessa takaisinottopyyntöihin on vastattava, on 12 kalenteripäivää, ja sitä voidaan pyynnöstä pidentää enintään kuudella kalenteripäivällä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

- Sopimukseen sisältyy myös kauttakulkua koskeva jakso (13 ja 14 artikla sekä lisäksi liite 7).

- Sopimuksen 15–17 artiklassa on määräykset kuluista, tietosuojasta ja sopimuksen suhteesta muihin kansainvälisiin velvoitteisiin.

- Sopimuksen 18 artiklassa määrätään perustettavan sekakomitean kokoonpanosta, tehtävistä ja valtuuksista.

- Jotta sopimus voitaisiin panna täytäntöön käytännössä, 19 artiklassa annetaan Montenegrolle ja yksittäisille jäsenvaltioille mahdollisuus tehdä kahdenvälisiä täytäntöönpanopöytäkirjoja. Kahdenvälisten täytäntöönpanopöytäkirjojen ja muiden Montenegron ja yksittäisten jäsenvaltioiden välillä voimassa olevien kahdenvälisten takaisinottosopimusten ja tämän sopimuksen välistä suhdetta tarkennetaan 20 artiklassa.

- Loppumääräyksissä (21–23 artikla) annetaan sopimuksen voimaantuloa, kestoa, mahdollista muuttamista, soveltamisen keskeyttämistä, päättymistä ja sopimuksen liitteiden oikeudellista asemaa koskevat säännöt.

- Tanskan erityisasemaa käsitellään sopimuksen johdanto-osassa, 1 artiklan d alakohdassa, 21 artiklan 2 kohdassa ja sopimuksen liitteenä olevassa yhteisessä julistuksessa. Norjan, Islannin ja Sveitsin tiivis osallistuminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen mainitaan sopimuksen liitteenä olevissa yhteisissä julistuksissa.

III. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto:

- päättää, että sopimus allekirjoitetaan yhteisön nimissä, ja valtuuttaa neuvoston puheenjohtajan nimeämään henkilön tai henkilöt, jo(i)lla on valtuudet allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta;

- hyväksyy Euroopan parlamenttia kuultuaan liitteenä olevan Euroopan yhteisön ja Montenegron välisen takaisinottosopimuksen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välisen takaisinottosopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[1],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 13 päivänä marraskuuta 2006 tekemällään päätöksellä komission neuvottelemaan Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välillä tehtävästä takaisinottoa koskevasta sopimuksesta.

(2) Sopimuksesta käytiin neuvotteluja 30 päivän marraskuuta 2006 ja 11 päivän huhtikuuta 2007 välisenä aikana.

(3) Brysselissä 11 päivänä huhtikuuta 2007 parafoitu sopimus olisi allekirjoitettava sen mahdollista myöhempää tekemistä varten,

(4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen, eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

[1] EUVL C

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välinen takaisinottosopimus, jotta se voidaan tehdä lopullisesti myöhemmin.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

2007/0146 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[2],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[3],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio on neuvotellut Euroopan yhteisön puolesta takaisinottosopimuksen Montenegron tasavallan kanssa.

(2) Tämä sopimus on allekirjoitettu Euroopan yhteisön puolesta [...] 2006, jotta se voidaan tehdä lopullisesti myöhemmin [...] tehdyn neuvoston päätöksen ..../..../EY mukaisesti.

(3) Sopimus olisi hyväksyttävä.

(4) Sopimuksella perustetaan takaisinottoa käsittelevä sekakomitea, joka voi vahvistaa oman työjärjestyksensä. On aiheellista säätää tässä tapauksessa yksinkertaistetun menettelyn noudattamisesta yhteisön kannan vahvistamisessa.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen tekemiseen ja soveltamiseen.

(7) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen tekemiseen, eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen,

---

2 EUVL C

3 [...]

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta takaisinottoa koskeva Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välinen sopimus.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja antaa sopimuksen 22 artiklan 2 kohdassa määrätyn ilmoituksen[4].

3 artikla

Komissio edustaa yhteisöä sopimuksen 18 artiklalla perustettavassa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa.

4 artikla

Komissio vahvistaa takaisinottoa käsittelevässä sekakomiteassa esitettävän yhteisön kannan sopimuksen 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta komitean työjärjestyksestä kuultuaan asiasta neuvoston nimeämää erityiskomiteaa.

5 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[4] Neuvoston pääsihteeristö julkaisee takaisinottosopimuksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Liite

Euroopan yhteisön ja Montenegron tasavallan välinen
SOPIMUS

luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä ’yhteisö’,

ja

MONTENEGRON TASAVALTA, jäljempänä ’Montenegro’,

ovat vakaasti päättäneet lujittaa yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa entistä tehokkaammin,

haluavat ottaa käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti ja vastavuoroisuutta noudattaen nopeat ja toimivat menettelyt sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi ja palauttamiseksi turvallisesti ja sääntöjenmukaisesti, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Montenegron tai jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion alueella, ja helpottaa tällaisten henkilöiden kauttakulkua yhteistyön hengessä,

korostavat, että tämä sopimus ei rajoita sellaisten yhteisöön, Euroopan unionin jäsenvaltioihin ja Montenegroon sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta ja pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta,

ottavat huomioon, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan, ei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti sovelleta Tanskan kuningaskuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

(a) *'sopimuspuolilla'* Montenegroa ja yhteisöä;

(b) *'Montenegron kansalaisella'* henkilöä, jolla on Montenegron tasavallan kansalaisuus sen lainsäädännön mukaisesti;

(c) *'jäsenvaltion kansalaisella'* henkilöä, jolla on jäsenvaltion kansalaisuus, sellaisena kuin se määritellään yhteisön tarpeita varten;

(d) *'jäsenvaltiolla'* Euroopan unionin jäsenvaltiota, Tanskan kuningaskuntaa lukuun ottamatta;

(e) *'kolmannen maan kansalaisella'* henkilöä, jolla on jonkin muun valtion kuin Montenegron tai jäsenvaltion kansalaisuus;

(f) *'kansalaisuudettomalla henkilöllä'* henkilöä, jolla ei ole kansalaisuutta;

(g) *'oleskeluluvalla'* Montenegron tai jonkin jäsenvaltion myöntämää millaista tahansa lupaa, joka oikeuttaa henkilön oleskelemaan asianomaisen valtion alueella. Ilmaisulla ei tarkoiteta määräaikaista lupaa oleskella asianomaisen valtion alueella turvapaikkahakemusta tai oleskelulupahakemusta käsiteltäessä;

(h) *'viisumilla'* Montenegron tai jonkin jäsenvaltion myöntämää lupaa tai tekemää päätöstä, jolla sallitaan henkilön saapua asianomaisen valtion alueelle tai kulkea sen kautta. Sillä ei tarkoiteta lentoaseman kauttakulkuviisumeita;

(i) *'pyynnön esittävällä valtiolla'* ja *'pyynnön esittäneellä valtiolla'* valtiota (Montenegroa tai jotakin jäsenvaltiota), joka on tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisen takaisinottopyynnön tai 14 artiklan mukaisen kauttakulkupyynnön esittäjä;

(j) *'pyynnön vastaanottavalla valtiolla'* ja *'pyynnön vastaanottaneella valtiolla'* valtiota (Montenegroa tai jotakin jäsenvaltiota), jolle tämän sopimuksen 7 artiklan mukainen takaisinottopyyntö tai 14 artiklan mukainen kauttakulkupyyntö on osoitettu;

(k) *'toimivaltaisella viranomaisella'* Montenegron tai jonkin jäsenvaltion kansallista viranomaista, joka vastaa tämän sopimuksen täytäntöönpanosta sopimuksen 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;

(l) *'kauttakululla'* kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön kulkua pyynnön vastaanottaneen valtion alueen kautta hänen matkustaessaan pyynnön esittäneestä valtiosta kohdemaahan;

(m) *'takaisinotolla'* pyynnön esittävään valtioon laittomasti tulleiden tai siellä laittomasti oleskelevien tai asuvien henkilöiden (pyynnön vastaanottavan valtion kansalaisten, kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden) siirtämistä pyynnön esittävän valtion alueelta ja vastaanottamista pyynnön vastaanottavan valtion

alueelle tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

I jakso

MONTENEGRON takaisinottovelvollisuudet

2 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

(1) Montenegro ottaa jäsenvaltion pyynnöstä ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia takaisin kaikki henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon tai oleskelun edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella, jos esitetään näyttö siitä, että kyse on Montenegron kansalaisista, tai näin voidaan esitetyn alustavan näytön perusteella olettaa.

(2) Montenegro ottaa takaisin myös:

– edellä 1 kohdassa mainittujen henkilöiden naimattomat alaikäiset lapset syntymäpaikasta ja kansalaisuudesta riippumatta, ellei heillä ole itsenäistä oleskeluoikeutta pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa;

– edellä 1 kohdassa mainittujen henkilöiden puolisot, joilla on jokin muu kansalaisuus, edellyttäen, että heillä on oikeus tulla Montenegron alueelle ja oleskella siellä tai he voivat saada oikeuden tulla Montenegron alueelle ja oleskella siellä, ellei heillä ole itsenäistä oleskeluoikeutta pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa.

(3) Montenegro ottaa takaisin myös henkilöt, jotka tultuaan jäsenvaltion alueelle ovat menettäneet Montenegron kansalaisuuden tai luopuneet siitä, jollei jokin jäsenvaltio ole ainakin luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.

(4) Kun Montenegro on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön, Montenegron toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto myöntää välittömästi, enintään kolmen työpäivän kuluessa, takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kolmen kuukauden ajan. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Montenegron toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa. Jos Montenegro ei ole 14 vuorokauden kuluessa myöntänyt pyydettyä matkustusasiakirjaa, sen katsotaan hyväksyvän EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten[5].

(5) Jos takaisinotettavalla henkilöllä on Montenegron kansalaisuuden lisäksi jonkin kolmannen valtion kansalaisuus, pyynnön esittävän jäsenvaltion on otettava huomioon, mihin valtioon takaisinotettava henkilö haluaa palata.

---

[5] Vakiomuotoinen matkustusasiakirja on 30 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston suosituksessa olevan mallin mukainen.

3 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

(1) Montenegro ottaa takaisin jäsenvaltion pyynnöstä ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia takaisin kaikki kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella, jos esitetään näyttö tai voidaan esitetyn alustavan näytön perusteella olettaa, että

a) kyseisillä henkilöillä oli maahan tullessaan Montenegron myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai

b) kyseiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti suoraan jäsenvaltioiden alueelle oleskeltuaan Montenegron alueella tai kuljettuaan sen kautta.

(2) Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos

a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut Montenegrossa sijaitsevan kansainvälisen lentoaseman kautta; tai

b) pyynnön esittänyt jäsenvaltio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle ennen kyseisen henkilön saapumista alueelleen tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, paitsi jos

– kyseisellä henkilöllä on Montenegron myöntämä viisumi tai oleskelulupa, jonka voimassaolo päättyy myöhemmin kuin pyynnön esittäneen jäsenvaltion myöntämän asiakirjan; tai

– pyynnön esittäneen jäsenvaltion myöntämä viisumi tai oleskelulupa on saatu väärennettyjen asiakirjojen perusteella tai antamalla vääriä tietoja; tai

– kyseinen henkilö ei noudata jotakin viisumiin liittyvää ehtoa.

(3) Montenegro ottaa jäsenvaltion pyynnöstä takaisin myös entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entiset kansalaiset, joille ei ole myönnetty mitään muuta kansalaisuutta ja jotka ovat syntyneet Montenegron alueella ja asuivat siellä 27 päivänä huhtikuuta 1992, edellyttäen, että Montenegron viranomaiset voivat takaisinottopyynnön esittämispäivänä vahvistaa viimeksi mainitun seikan.

(4) Kun Montenegro on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön, pyynnön esittänyt jäsenvaltio myöntää henkilölle, jonka takaisinotto on hyväksytty, EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten[6].

II jakso

[6] Vakiomuotoinen matkustusasiakirja on 30 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston suosituksessa olevan mallin mukainen.

Yhteisön takaisinottovelvollisuudet

4 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

(1) Jäsenvaltio ottaa Montenegron pyynnöstä ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia takaisin kaikki henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon tai oleskelun edellytyksiä Montenegron alueella, jos esitetään näyttö siitä, että kyse on kyseisen jäsenvaltion kansalaisista, tai näin voidaan esitetyn alustavan näytön perusteella olettaa.

(2) Jäsenvaltio ottaa takaisin myös:

– edellä 1 kohdassa mainittujen henkilöiden naimattomat alaikäiset lapset syntymäpaikasta ja kansalaisuudesta riippumatta, ellei heillä ole itsenäistä oleskeluoikeutta Montenegrossa;

– edellä 1 kohdassa mainittujen henkilöiden puolisot, joilla on jokin muu kansalaisuus, edellyttäen, että heillä on oikeus tulla pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä tai he voivat saada oikeuden tulla pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä, ellei heillä ole itsenäistä oleskeluoikeutta Montenegrossa.

(3) Jäsenvaltio ottaa takaisin myös henkilöt, jotka tultuaan Montenegron alueelle ovat menettäneet jäsenvaltion kansalaisuuden tai luopuneet siitä, jollei Montenegro ole ainakin luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.

(4) Kun pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto myöntää välittömästi, enintään kolmen työpäivän kuluessa, takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan matkustusasiakirjan, joka on voimassa vähintään kolmen kuukauden ajan. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, 14 vuorokauden kuluessa.

(5) Jos takaisinotettavalla henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansalaisuuden lisäksi jonkin kolmannen valtion kansalaisuus, Montenegron on otettava huomioon, mihin valtioon takaisinotettava henkilö haluaa palata.

5 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

(1) Jäsenvaltio ottaa Montenegron pyynnöstä ja edellyttämättä muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia takaisin kaikki kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Montenegron alueella, jos

esitetään näyttö tai voidaan esitetyn alustavan näytön perusteella olettaa, että

a) kyseisillä henkilöillä on tai oli maahan tullessaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa; tai

b) kyseiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti suoraan Montenegron alueelle oleskeltuaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueella tai kuljettuaan sen kautta.

(2) Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos

a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansainvälisen lentoaseman kautta; tai

b) Montenegro on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle ennen kyseisen henkilön saapumista Montenegron alueelle tai sen jälkeen viisumin tai oleskeluluvan, paitsi jos

– kyseisellä henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä viisumi tai oleskelulupa, jonka voimassaoloaika on pidempi kuin Montenegron myöntämän asiakirjan; tai

– Montenegron myöntämä viisumi tai oleskelulupa on saatu väärennettyjen asiakirjojen perusteella tai antamalla vääriä tietoja; tai

– kyseinen henkilö ei noudata jotakin viisumiin liittyvää ehtoa.

(3) Edellä 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan viisumin tai oleskeluluvan myöntäneeseen jäsenvaltioon. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt kauemmin voimassa olevan asiakirjan, tai jos yhden tai useamman asiakirjan voimassaolo on jo päättynyt, velvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, jonka myöntämä asiakirja on yhä voimassa. Jos kaikkien asiakirjojen voimassaolo on jo päättynyt, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt asiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt viimeiseksi. Jos kyseisellä henkilöllä ei ole mitään mainituista asiakirjoista, 1 kohdassa tarkoitettu takaisinottovelvollisuus koskee jäsenvaltiota, josta henkilö on viimeksi poistunut.

(4) Kun jäsenvaltio on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön, Montenegro myöntää henkilölle, jonka takaisinotto on hyväksytty, paluun edellyttämän matkustusasiakirjan.

III jakso

Takaisinottomenettely

6 artikla

Periaatteet

(1) Ellei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, 2–5 artiklassa tarkoitettujen velvollisuuksien perusteella takaisinotettavan henkilön siirtäminen edellyttää takaisinottopyynnön esittämistä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

(2) Takaisinottopyyntöä ei tarvita, jos takaisinotettavalla henkilöllä on voimassa oleva matkustusasiakirja ja tarvittaessa pyynnön vastaanottavan valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa.

7 artikla

Takaisinottopyyntö

(1) Takaisinottopyynnössä on oltava seuraavat tiedot:

a) kyseisen henkilön henkilötiedot (esim. etunimet, sukunimet, syntymäaika ja, jos mahdollista, syntymäpaikka ja viimeisin kotipaikka) ja tarvittaessa naimattomien alaikäisten lasten ja/tai puolison henkilötiedot;

b) maininta siitä, millä keinoin näyttö tai alustava näyttö kansalaisuudesta, kauttakulusta, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä sekä laittomasta maahantulosta ja oleskelusta esitetään;

c) takaisinotettavan henkilön valokuva.

(2) Takaisinottopyynnössä on mahdollisuuksien mukaan oltava myös seuraavat tiedot:

a) tieto siitä, että siirrettävä henkilö saattaa tarvita apua tai hoitoa, mikäli henkilö on nimenomaan antanut luvan tiedon välittämiseen;

b) muita suoja- tai turvatoimenpiteitä tai henkilön terveydentilaa koskevat tiedot, jotka saattavat olla tarpeen yksittäisessä siirtotapauksessa.

(3) Takaisinottopyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteenä 6.

8 artikla

Kansalaisuutta koskeva näyttö

(1) Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva näyttö voidaan esittää jollakin tämän sopimuksen liitteessä 1 luetelluista asiakirjoista, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällainen asiakirja

esitetään, jäsenvaltiot ja Montenegro tunnustavat vastavuoroisesti kansalaisuuden ilman lisätutkimuksia. Kansalaisuutta koskevaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

(2) Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva alustava näyttö voidaan esittää jollakin tämän sopimuksen liitteessä 2 luetelluista asiakirjoista, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällainen asiakirja esitetään, jäsenvaltiot ja Montenegro katsovat kansalaisuuden todennetuksi, jolleivät ne voi muuta osoittaa. Kansalaisuutta koskevaa alustavaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

(3) Jos mitään liitteissä 1 ja 2 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset diplomaatti- ja konsuliedustustot järjestävät takaisinotettavan henkilön kuulemisen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä, ja enintään viiden työpäivän kuluessa pyyntöpäivästä, tämän kansalaisuuden todentamiseksi.

9 artikla

Kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskeva näyttö

(1) Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 3 luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jäsenvaltiot ja Montenegro tunnustavat vastavuoroisesti tällaisen näytön ilman lisätutkimuksia.

(2) Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä alustava näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 4 luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jos tällaista alustavaa näyttöä esitetään, jäsenvaltiot ja Montenegro katsovat edellytysten täyttyneen, elleivät ne voi muuta osoittaa.

(3) Maahantulon, oleskelun tai asumisen laittomuus todetaan asianomaisen henkilön matkustusasiakirjoista, jos niistä puuttuu pyynnön esittävän valtion alueelle saapumisen edellyttämä viisumi tai muu oleskelulupa. Myös pyynnön esittävän valtion ilmoitusta siitä, että asianomaiselta henkilöltä on todettu puuttuvan tarvittavat matkustusasiakirjat, viisumi tai oleskelulupa, pidetään alustavana näyttönä laittomasta maahantulosta, oleskelusta tai asumisesta.

(4) Sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa määrättyihin entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entisten kansalaisten takaisinoton edellytyksiin liittyvä näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 5a luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Montenegro tunnustaa tällaisen näytön ilman lisätutkimuksia, edellyttäen, että Montenegron viranomaiset voivat takaisinottopyynnön esittämispäivänä vahvistaa, missä henkilö asui 27 päivänä huhtikuuta 1992.

(5) Sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa määrättyihin entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entisten kansalaisten takaisinoton edellytyksiin liittyvä alustava näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 5b luetelluista todisteista; sitä ei voida

esittää väärillä asiakirjoilla. Jos tällaista alustavaa näyttöä esitetään, Montenegro katsoo edellytysten täyttyneen, elleivät ne voi muuta osoittaa.

(6) Jos mitään liitteessä 5 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, Montenegron toimivaltaiset diplomaatti- ja konsuliedustustot järjestävät takaisinotettavan henkilön kuulemisen pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä, tai enintään kolmen työpäivän kuluessa pyyntöpäivästä, tämän kansalaisuuden todentamiseksi.

10 artikla

Määräajat

(1) Takaisinottopyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun pyynnön esittävän valtion viranomainen on saanut tietää, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulolle, oleskelulle tai asumiselle asetettuja edellytyksiä. Jos pyyntöä ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi esittää ajoissa, määräaikaa pidennetään pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä, mutta ainoastaan siihen asti, kunnes esteet ovat poistuneet.

(2) Takaisinottopyyntöön on vastattava kirjallisesti kaikissa tapauksissa 12 vuorokauden kuluessa. Määräajan kuluminen alkaa takaisinottopyynnön vastaanottamisesta. Jos pyyntöön ei vastata määräajassa, siirtoon katsotaan suostutun.

(3) Jos pyyntöön ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi vastata 12 vuorokauden kuluessa, määräaikaa voidaan pidentää asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä enintään kuudella vuorokaudella. Jos pyyntöön ei vastata pidennetyssä määräajassa, siirtoon katsotaan suostutun.

(4) Takaisinottopyynnön hylkääminen on perusteltava.

(5) Kun suostumus on annettu tai kun 2 kohdassa vahvistettu määräaika on umpeutunut, asianomainen henkilö siirretään kolmen kuukauden kuluessa. Määräaikaa voidaan pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä pidentää ajalla, joka tarvitaan oikeudellisten tai käytännön esteiden ratkaisemiseen.

11 artikla

Siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat

(1) Ennen kuin henkilö palautetaan, Montenegron ja kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset sopivat kirjallisesti etukäteen siirtoajankohtaan, maahantulopaikkaan, mahdolliseen saattamiseen ja muihin siirtoon liittyviin seikkoihin liittyvistä järjestelyistä.

(2) Kuljetus tapahtuu ilmateitse, meritse tai maitse. Ilmateitse palauttamisessa ei edellytetä Montenegron tai jäsenvaltion kansallisten lentoyhtiöiden käyttöä, ja siihen voidaan käyttää reitti- tai tilauslentoa. Jos mukana on saattaja, tämän ei tarvitse olla pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen henkilö, vaan riittää, että tämä on Montenegron tai minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltainen henkilö.

12 artikla

Erehdyksessä tapahtunut takaisinotto

Pyynnön esittänyt valtio ottaa takaisin pyynnön vastaanottaneen valtion takaisinottaman henkilön, jos kyseisen henkilön siirtoa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa todetaan, että tämän sopimuksen 2–5 artiklassa vahvistetut edellytykset eivät täyty.

Tällaisissa tapauksissa sovelletaan tähän sopimukseen sisältyviä, menettelyä koskevia määräyksiä soveltuvin osin ja ilmoitetaan kaikki käytettävissä olevat tiedot takaisinotettavan henkilön todellisesta henkilöllisyydestä ja kansalaisuudesta.

IV jakso

Kauttakulku

13 artikla

Periaatteet

(1) Jäsenvaltiot ja Montenegro pyrkivät rajoittamaan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun tapauksiin, joissa kyseisiä henkilöitä ei voida palauttaa suoraan määrävaltioon.

(2) Montenegro sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta jäsenvaltion sitä pyytäessä, ja jäsenvaltio puolestaan sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta Montenegron sitä pyytäessä, jos jatkoyhteys mahdollisissa muissa kauttakulkuvaltioissa ja takaisinotto määrävaltioon on varma.

(3) Montenegro tai jäsenvaltio voi evätä kauttakulun

a) jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on todellisessa vaarassa joutua kidutetuksi tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi, saada kuolemanrangaistuksen tai joutua vainotuksi rodun, uskonnon, kansalaisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisten mielipiteiden vuoksi määrävaltiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai

b) jos kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle aiotaan langettaa rikosoikeudellisia seuraamuksia pyynnön vastaanottaneessa valtiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai

c) pyynnön vastaanottaneen valtion kansanterveyteen, kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen tai muihin kansallisiin etuihin liittyvistä syistä.

(4) Montenegro tai jäsenvaltio voi peruuttaa minkä tahansa myönnetyn luvan, jos 3 kohdassa tarkoitetut olosuhteet syntyvät tai ilmenevät myöhemmin ja estävät kauttakulun toteuttamisen taikka jos jatkoyhteys mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin tai takaisinotto määrävaltioon ei ole enää varma. Tällaisessa tapauksessa pyynnön esittänyt valtio ottaa kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön

tarvittaessa viipymättä takaisin.

14 artikla

Kauttakulkumenettely

(1) Kauttakulkua koskeva pyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisena ja siinä on oltava seuraavat tiedot:

a) kauttakulkutapa (ilmateitse, meritse tai maitse), mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot ja suunniteltu lopullinen määräpaikka;

b) asianomaisen henkilön henkilötiedot (esimerkiksi etunimi, sukunimi, syntymänimi, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, syntymäaika, sukupuoli ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, kansalaisuus, kieli sekä matkustusasiakirjan laji ja numero);

c) suunniteltu maahantulopaikka, kauttakulun ajankohta ja mahdollinen saattajien käyttö;

d) ilmoitus siitä, että pyynnön esittävä valtio katsoo 13 artiklan 2 kohdan mukaisten edellytysten täyttyvän ja ettei ole tiedossa syytä 13 artiklan 3 kohdan mukaiselle kauttakulun epäämiselle.

Kauttakulkupyynnöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteessä 7.

(2) Pyynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa kirjallisesti pyynnön esittäneelle valtiolle viiden vuorokauden kuluessa suostumuksestaan sekä vahvistaa maahantulopaikan ja suunnitellun ajankohdan tai ilmoittaa kyseiselle valtiolle pyynnön epäämisestä perusteluineen.

(3) Jos kauttakulku tapahtuu ilmateitse, takaisinotettava henkilö ja mahdolliset saattajat vapautetaan velvollisuudesta hankkia lentokentän kauttakulkuviisumi.

(4) Pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset viranomaiset avustavat keskinäisen neuvonpidon mukaisesti kauttakulussa erityisesti huolehtimalla kyseisten henkilöiden valvonnasta ja antamalla käyttöön tätä varten tarvittavat välineet.

V jakso

Kustannukset

15 artikla

Kuljetus- ja kauttakulkukustannukset

Pyynnön esittänyt valtio vastaa kaikista tämän sopimuksen mukaisesta takaisinotosta ja kauttakulusta aiheutuvista kuljetuskustannuksista lopullisen määrävaltion rajalle saakka, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten oikeutta periä takaisinottokustannukset takaisinotettavalta henkilöltä tai kolmansilta osapuolilta.

VI jakso

Tietosuoja ja rajoittamattomuuslauseke

16 artikla

Tietosuoja

Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos joko Montenegron tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Henkilötietoja käsitellään kussakin yksittäisessä tapauksessa Montenegron kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja jos tietojen tarkastaja on jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, noudatetaan direktiivin 95/46/EY[7] säännöksiä ja tämän direktiivin mukaisesti annettua kyseisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

a) Henkilötietoja on käsiteltävä asiallisesti ja lainsäädäntöä noudattaen;

b) Henkilötietojen keräämisen erikseen määritellyn, nimenomaisen ja perustellun tarkoituksen on oltava tämän sopimuksen täytäntöönpaneminen, eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa myöhemmin käsitellä niitä tämän tarkoituksen kanssa ristiriitaisella tavalla;

c) Henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eikä niitä saa olla liikaa suhteessa niiden keräämistarkoitukseen ja/tai myöhempään käsittelytarkoitukseen. Ainoastaan seuraavia henkilötietoja voidaan luovuttaa:

   – siirrettävän henkilön henkilötiedot (esimerkiksi etunimet, sukunimet, mahdolliset aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, sukupuoli, siviilisääty, syntymäaika ja -paikka, nykyinen ja mahdollinen aikaisempi kansalaisuus);

   – passi, henkilötodistus tai ajokortti (numero, voimassaoloaika, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka);

   – pysähtymispaikat ja matkareitit,

   – muut tiedot siirrettävän henkilön tunnistamiseksi tai tämän sopimuksen mukaisten takaisinottoedellytysten tarkastelemiseksi;

d) Henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä, ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla;

e) Henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään;

f) Sekä tietoja luovuttavan viranomaisen että tietoja vastaanottavan viranomaisen on

[7] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai tuhoamiseksi tai niihin tutustumisen estämiseksi, kun tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan määräysten mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia, paikkansapitäviä tai tietoja on käsittelyn kannalta liikaa. Tietojen oikaisusta, tuhoamisesta tai niihin tutustumisen estämisestä on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle;

g) Tiedot vastaanottaneen viranomainen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä ja niiden avulla saaduista tuloksista;

h) Henkilötietoja voidaan luovuttaa vain toimivaltaisille viranomaisille. Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa suostumusta;

i) Henkilötiedot luovuttaneella viranomaisella ja tiedot vastaanottaneella viranomaisella on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

17 artikla

Rajoittamattomuuslauseke

(1) Tämä sopimus ei rajoita sellaisten Euroopan yhteisöön, sen jäsenvaltioihin ja Montenegroon sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti

- pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä pakolaisten oikeusasemaa koskevalla pöytäkirjalla;
- turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion ratkaisemisesta tehdyistä kansainvälisistä sopimuksista;
- ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta;
- kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisesta 10 päivänä joulukuuta 1984 tehdystä yleissopimuksesta;
- kansainvälisistä luovuttamista ja kauttakulkua koskevista yleissopimuksista;
- toisen maan kansalaisten takaisinottamista koskevista monenvälisistä kansainvälisistä yleissopimuksista ja muista sopimuksista.

(2) Mikään tässä sopimuksessa ei estä henkilön palauttamista muuta virallista tai epävirallista järjestelyä noudattaen.

VII jakso

Täytäntöönpano ja soveltaminen

18 artikla

Takaisinoton sekakomitea

(1) Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisessa ja tulkinnassa. Tätä varten ne perustavat takaisinoton sekakomitean, jäljempänä ’komitea’, jonka tehtävänä on erityisesti

a) valvoa tämän sopimuksen soveltamista;

b) päättää tämän sopimuksen yhdenmukaisen soveltamisen edellyttämistä täytäntöönpanojärjestelyistä;

c) vaihtaa säännöllisesti tietoja yksittäisten jäsenvaltioiden ja Montenegron 19 artiklan mukaisesti laatimista täytäntöönpanopöytäkirjoista;

d) antaa suosituksia tähän sopimukseen ja sen liitteisiin tehtävistä muutoksista.

(2) Komitean päätökset ovat sopimuspuolia velvoittavia.

(3) Komitea koostuu yhteisön ja Montenegron edustajista; yhteisöä siinä edustaa komissio.

(4) Komitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.

(5) Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

19 artikla

Täytäntöönpanopöytäkirjat

(1) Montenegro ja jäsenvaltio voivat jäsenvaltion tai Montenegron pyynnöstä laatia täytäntöönpanopöytäkirjoja, joissa vahvistetaan seuraavia asioita koskevat säännöt:

a) toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen, rajanylityspaikat ja yhteyspistetietojen vaihto;

b) saattajan kanssa tapahtuvan palauttamisen, muun muassa saatettavien kolmansien maiden kansalaisten sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun, edellytykset;

c) keinot ja asiakirjat, joita ei ole lueteltu tämän sopimuksen liitteissä 1–5.

(2) Edellä 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanopöytäkirjat tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun niistä on ilmoitettu 18 artiklassa tarkoitetulle takaisinottokomitealle.

(3) Montenegro suostuu soveltamaan jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpanopöytäkirjan määräyksiä myös suhteissaan toiseen jäsenvaltioon, jos viimeksi mainittu sitä pyytää, edellyttäen, että soveltaminen on käytännössä mahdollista.

20 artikla

Suhde jäsenvaltioiden kahdenvälisiin takaisinottosopimuksiin tai järjestelyihin

Tämän sopimuksen määräyksillä on etusija sellaisen henkilöiden takaisinottoa koskevan kahdenvälisen sopimuksen tai muun järjestelyn määräyksiin nähden, jonka yksittäinen jäsenvaltio ja Montenegro ovat tehneet tai saattavat tehdä 19 artiklan mukaisesti, sikäli kuin kyseisen sopimuksen tai välineen määräykset ovat ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

VIII jakso

Loppusäännökset

21 artikla

Alueet, joihin sopimusta sovelletaan

(1) Ellei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, jolla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, ja Montenegron alueeseen.

(2) Tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueeseen.

22 artikla

Voimaantulo, kesto ja voimassaolon päättyminen

(1) Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.

(2) Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

(3) Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi.

(4) Kumpikin sopimuspuoli voi keskeyttää väliaikaisesti tämän sopimuksen soveltamisen kokonaan tai osittain kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle 18 artiklassa tarkoitettua komiteaa kuultuaan yleiseen järjestykseen tai kansallisen turvallisuuden tai kansanterveyden suojaamiseen liittyvistä syistä. Keskeyttäminen tulee voimaan toisena tällaista ilmoitusta seuraavana päivänä.

(5) Kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle. Tämän sopimuksen soveltaminen päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisen ilmoituksen tekemisestä.

23 artikla

Liitteet

Liitteet 1–7 ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Tehty ……..... ..... päivänä ..... kuuta vuonna ..... kahtena kappaleena sopimuspuolten virallisilla kielillä, joista jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Euroopan yhteisön puolesta	Montenegron tasavallan puolesta
(…)	(…)

Liite 1

luettelo asiakirjoista,

joiden esittämistä pidetään näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 8 artiklan 1 kohta)

Jos pyynnön vastaanottava valtio on jäsenvaltio:

– mikä tahansa passi (kansallinen passi, diplomaattipassi, virkapassi, seuruepassi ja passin korvaava asiakirja, mukaan lukien lapsipassi);

– mikä tahansa henkilökortti (mukaan luettuina määräaikaiset ja tilapäiset kortit),

– sotilaspassi ja asevoimien henkilökortti;

– merimieskirja ja laivureiden palvelukortti.

Jos pyynnön vastaanottava valtio on Montenegro:

– Montenegron tasavallan sisäasiainministeriön 15 päivän kesäkuuta 1997 jälkeen myöntämä matkustusasiakirja (kansallinen passi ja seuruepassi; ns. sininen passi) ja Montenegron tasavallan ulkoasiainministeriön myöntämä matkustusasiakirja (diplomaattipassi ja virkapassi) sekä uuden matkustusasiakirjoja koskevan lain mukaisesti myönnettävät matkustusasiakirjat;

– Montenegron tasavallan sisäasiainministeriön 1 päivän toukokuuta 1994 jälkeen myöntämä henkilökortti sekä uuden henkilökortteja koskevan lain mukaisesti myönnettävät henkilökortit.

– Montenegron armeijan sotilaspassi tai asevoimien henkilökortti;

– merimieskirja ja laivureiden palvelukortti.

Liite 2

luettelo asiakirjoista,

joiden esittämistä pidetään alustavana näyttönä kansalaisuudesta

(2 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 8 artiklan 2 kohta)

Jos pyynnön vastaanottava valtio on joko jäsenvaltio tai Montenegro:

– jonkin tämän sopimuksen liitteessä 1 luetellun asiakirjan valokopio;

– ajokortti tai sen valokopio;

– syntymätodistus tai sen valokopio;

– mikä tahansa muu pyynnön vastaanottavan valtion viranomaisten myöntämä virallinen asiakirja, joka voi auttaa kyseisen henkilön kansalaisuuden toteamisessa;

– todistus kansalaisuudesta ja muu virallinen asiakirja, jossa mainitaan tai josta selvästi ilmenee kansalaisuus.

Jos pyynnön vastaanottava valtio on Montenegro:

- Montenegron tasavallan sisäasiainministeriön ennen 15 päivää kesäkuuta 1997 myöntämä passi (ns. punainen passi) ja sen valokopio;

– - Montenegron tasavallan sisäasiainministeriön ennen 1 päivää toukokuuta 1994 myöntämä henkilökortti ja sen valokopio.

Liite 3

Yhteinen luettelo asiakirjoista,

joita pidetään kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvänä näyttönä

(3 artiklan 1 kohta, 5 artiklan 1 kohta ja 9 artiklan 1 kohta)

– tulo- tai poistumisleima tai vastaava merkintä asianomaisen henkilön matkustusasiakirjassa tai muu näyttö maahantulosta tai maastapoistumisesta (esim. valokuvat);

– asianomaisen henkilön nimelle kirjoitettu lento-, juna-, bussi- tai laivalippu ja/tai matkustajaluettelo, joka osoittaa asianomaisen henkilön oleskelleen pyynnön vastaanottavan valtion alueella ja hänen matkareittinsä pyynnön vastaanottavan valtion alueella;

– erityisesti sellaisten rajaviranomaisten ja muiden todistajien antamat viralliset lausunnot, jotka voivat todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan;

– asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antama virallinen lausunto, joka osoittaa asianomaisen henkilön oleskelleen pyynnön vastaanottavan valtion alueella tai hänen matkareittinsä pyynnön vastaanottavan valtion alueella.

Liite 4

Yhteinen luettelo asiakirjoista,

joita pidetään kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvänä alustavana näyttönä

(3 artiklan 1 kohta, 5 artiklan 1 kohta ja 9 artiklan 2 kohta)

- pyynnön esittävän valtion toimivaltaisten viranomaisten antama kuvaus paikasta ja olosuhteista, joissa asianomainen henkilö on pysäytetty hänen saavuttuaan kyseisen valtion alueelle;

- kansainvälisen järjestön (esimerkiksi UNHCR) toimittamat henkilön henkilöllisyyteen ja/tai oleskeluun liittyvät tiedot;

- perheenjäsenten, matkaseuran yms. ilmoitukset / vahvistamat tiedot;

- mikä tahansa asiakirja, todistus tai lasku (esim. hotellilasku, lääkärin ajanvarauskortti, julkisen tai yksityisten laitoksen pääsykortti, autonvuokraussopimus, luottokorttitosite jne.), joka osoittaa selvästi, että asianomainen henkilö on oleskellut pyynnön vastaanottaneen valtion alueella;

- tiedot, joista ilmenee, että asianomainen henkilö on käyttänyt kuriirin tai matkatoimiston palveluja.

Liite 5

luettelo asiakirjoista, joita pidetään entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan entisten kansalaisten takaisinoton edellytyksiin liittyvänä näyttönä tai alustavana näyttönä
(3 artiklan 3 kohta, 9 artiklan 4 kohta ja 9 artiklan 5 kohta)

Liite 5a (Näyttönä pidettävät asiakirjat)

– entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan myöntämä syntymätodistus tai sen valokopio;

– Montenegron, entisen Jugoslavian liittotasavallan, Serbian ja Montenegron entisen valtioliiton tai entisen Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan myöntämä virallinen asiakirja, josta käy ilmi 3 artiklan 3 kohdassa edellytetty syntymäpaikka ja/tai asuinpaikka, tai tällaisen asiakirjan valokopio.

Liite 5b (Alustavana näyttönä pidettävät asiakirjat)

– muu asiakirja tai todistus, josta käy ilmi, että asianomainen henkilö on syntynyt ja/tai asuu Montenegron alueella, tai tällaisen asiakirjan valokopio;

– asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antama virallinen lausunto.

Liite 6

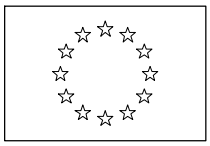

[Montenegron tunnus]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
..……	....……..
…	

(Paikka ja päiväys)

.....…
……

(Pyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite: .....……

Vastaanottaja

.....…
……

.....…
……

.....…
……

(Pyynnön vastaanottavan viranomaisen nimi)

Euroopan yhteisön ja Montenegron välillä
luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta
[..] päivänä [...]kuuta […] tehdyn sopimuksen 7 artiklan mukainen

TAKAISINOTTOPYYNTÖ

A. Henkilötiedot

Valokuva

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....

2. Syntymänimi:

.....

3. Syntymäaika ja -paikka:

.....

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

……

5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....

6. Kansalaisuus ja kieli:

.....

7. Siviilisääty: ð naimisissa ð naimaton ð eronnut ð leski

Jos naimisissa: puolison nimi.....

Lasten nimet ja iät.....

.....

……

.....

8. Viimeisin osoite pyynnön esittävässä valtiossa:

.....

B. Puolison henkilötiedot

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):.....

2. Syntymänimi:.....……

3. Syntymäaika ja -paikka:…….....……

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

…….....……

5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....……..……

6. Kansalaisuus ja kieli:

.....……..……

C. Lasten henkilötiedot

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):.....

2. Syntymäaika ja -paikka:…….....……

3. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

…….....……

4. Kansalaisuus ja kieli:

.....……..……

D. Siirrettävää henkilöä koskevat erityiset näkökohdat

1. Terveydentila

(esim. maininta erityisen sairaanhoidon tarpeesta; tartuntataudin latinankielinen nimi):

.....……

2. Maininta, jos henkilö on erityisen vaarallinen

(esim. epäilty vakavasta rikoksesta; aggressiivinen käytös):

.....……

E. Pyyntöön liitetty todistusaineisto

1.....…… .....……

(passin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....…… .....……..

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

2.....…… .....……

(henkilötodistuksen numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....…… .....……

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

3.....…… .....……..

(ajokortin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....…… .....……

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

4.....…… .....……

(muun virallisen asiakirjan numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....…… .....……

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

F. Huomautuksia

.....……

.....……

……...

.....

(Allekirjoitus) (Sinetti/leima)

Liite 7

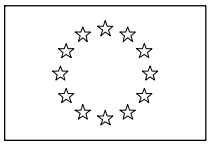

[Montenegron tunnus]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
..……	....……
…	…

(Paikka ja päiväys)

……
……..

(Pyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite

……

Vastaanottaja

……
…….

……
……

……
……

(Pyynnön vastaanottavan viranomaisen nimi)

Euroopan yhteisön ja Montenegron välillä
luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta
[..] päivänä [...]kuuta […] tehdyn sopimuksen 14 artiklan mukainen

KAUTTAKULKUPYYNTÖ

A. Henkilötiedot

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

   .....

2. Syntymänimi:

   .....

3. Syntymäaika ja -paikka:

   .....

Valokuva

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.)

……
…….

5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....……
…….

6. Kansalaisuus ja kieli:

.....……
……..

7. Matkustusasiakirjan laji ja numero:

.....……

B. Kauttakulku

1. Kauttakulkutapa

   ❑ ilmateitse ❑ meritse ❑ maitse

2. Lopullinen määrävaltio

……
…….

3. Muut mahdolliset kauttakulkuvaltiot

……
……

4. Suunniteltu rajanylityspaikka, kauttakulkupäivä ja -aika sekä mahdolliset saattajat

……
……

……
……

……
……

5. Maahanpääsy taattu muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja lopulliseen määrävaltioon (13 artiklan 2 kohta)

- ❑ kyllä ❑ ei

6. Tiedossa syy evätä kauttakulku
(13 artiklan 3 kohta)

- ❑ kyllä ❑ ei

C. Huomautuksia

.....
…….

.....
…….

.....
……..

.....……
……..

.....

(Allekirjoitus) (Sinetti/leima)

Yhteinen julistus 2 artiklan 4 kohdasta ja 4 artiklan 4 kohdasta

Siihen asti, kunnes Montenegron tasavalta perustaa diplomaatti- tai konsuliedustustot EU:n jäsenvaltioiden alueelle, 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut matkustusasiakirjat myöntää Serbian tasavallan diplomaatti- tai konsuliedustusto Montenegron tasavallan ja Serbian tasavallan välillä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti tai jonkin muun Montenegroa edustavan valtion diplomaatti- tai konsuliedustusto.

Jos pyynnön vastaanottavalla jäsenvaltiolla ei ole diplomaatti- tai konsuliedustustoa Montenegron tasavallassa, 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti myönnettävän matkustusasiakirjan myöntää pyynnön vastaanottavaa jäsenvaltiota edustava diplomaatti- tai konsuliedustusto. Matkustusasiakirja myönnetään pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion puolesta sen annettua tähän luvan.

Yhteinen julistus 3 ja 5 artiklasta

Sopimuspuolet pyrkivät palauttamaan kotimaahan kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä sopimuspuolen alueella.

Yhteinen julistus sopimuksen 3 artiklan 1 kohdasta

Sopimuspuolet sopivat, että näissä määräyksissä sillä, että henkilö *'tulee suoraan'* Montenegron alueelta tarkoitetaan asianomaisen henkilön saapumista jäsenvaltioiden alueelle ilmateitse, maitse tai meritse kulkematta kolmannen maan kautta. Kauttakulkua kolmannen maan lentokenttäalueen kautta ei katsota maahantuloksi.

Yhteinen julistus Tanskasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon, että tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueella eikä Tanskan kuningaskunnan kansalaisiin. Tämän vuoksi on suotavaa, että Montenegro ja Tanska tekevät tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.

Yhteinen julistus Islannista ja Norjasta

Sopimuspuolet toteavat Euroopan yhteisön sekä Islannin ja Norjan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi on suotavaa, että Montenegro tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Islannin ja Norjan kanssa.

Yhteinen julistus Sveitsistä

Sopimuspuolet ottavat huomioon, että Euroopan unioni, Euroopan yhteisö ja Sveitsi ovat allekirjoittaneet sopimuksen Sveitsin osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen. On suotavaa, että Montenegro tekee kyseisen sopimuksen tultua voimaan Sveitsin kanssa tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.